

ZA5447

**Flash Eurobarometer 304
(Employers' Perception of Graduate Employability)**

**Country Specific Questionnaire
Latvia**

FLASH 304 EUROBAROMETER SURVEY

"EMPLOYERS' PERCEPTION OF GRADUATE EMPLOYABILITY"

Ievads [INTERVĒTĀJ: NOLASĪT] Aptaujas galvenais mērķis ir noskaidrot, cik lielā mērā darba devēji ņem darbā augstāko izglītību ieguvušos un kā tie tiek novērtēti darba vietā. Augstāko izglītību ieguvušie ir tie, kuri ir ieguvuši bakalaura grādu vai augstāku izglītības pakāpi jebkurā augstākās izglītības iestādē.

1. Fona jautājumi

1.1 Cik nodarbināto ir Jūsu uzņēmumā/ organizācijā LATVIJĀ?

- Mazāk kā 50 1 *PALDIES UN BEIGT INTERVIJU*
- 50-249 2
- 250 vai vairāk 3
- [Nezin/NA] 9

1.2 Vai Jūs pēdējo 5 gadu laikā esat pieņēmis darbā augstāko izglītību ieguvušos, vai, Jūs plānojat ņemt darbā augstāko izglītību ieguvušos nākamo 5 gadu laikā?

- Ir pieņēmis un plāno pieņemt vēl 1
- Ir pieņēmis, bet neplāno pieņemt vairāk 2
- Nav pieņēmis, bet plāno pieņemt 3
- Nav pieņēmis un neplāno pieņemt 4 *PALDIES UN BEIGT INTERVIJU*
- [Nezin/NA] 9

1.3 Kāda ir Jūsu uzņēmuma/ organizācijas īpašuma forma?

- valsts/ pašvaldības 1
- Privāts 2
- Jaukts 3
- [Nezin/NA] 9

1.4 Kāda ir Jūsu uzņēmuma pamatdarbības nozare?

[VISPIRMS NOLASĪT PAMATKATEGORIJAS, TAD APAKŠKATEGORIJAS]

- **Rūpniecība**
 - Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde 1
 - Ražošana 2
 - Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana 3
 - Ūdensapgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija 4
- **Būvniecība, Transports, Informācija un sakari**
 - Būvniecība 5
 - Pārvadājumi un uzglabāšana 6
 - Informācija un sakari 7

	- Tirdzniecība, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	
	- Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; mehānisko transportlīdzekļu un motociklu remonts	8
	- Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	9
	- Sabiedriskie pakalpojumi	
	- Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana	10
	- Veselība un sociālā aprūpe.....	11
	- Pakalpojumi, kas nav sabiedriskie pakalpojumi	
	- Finanšu un apdrošināšanas darbības	12
	- Operācijas ar nekustamo īpašumu.....	13
	- Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	14
	- Administratīvie un atbalsta pakalpojumi	15
	- Māksla, izklaide un atpūta	16
	- Citi pakalpojumi	17
	- Privātas mājsaimniecības kā darba devējas; Pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu darbība individuālajās mājsaimniecībās.....	18
	- Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība.....	19
1.5	Procentuāli, cik lielu daļu no Jūsu ikdienas darbībām ietver darījumus ar cilvēkiem citās valstīs vai no citām valstīm?	
	- Vairāk kā puse no darbībām.....	1
	- Starp 25-50%.....	2
	- Starp 10-24%.....	3
	- Mazāk nekā 10%	4
	- Nemaz	5
	- [Nezin/NA]	9
SC3.	Kāds ir Jūsu ieņemamais amats uzņēmumā/ organizācijā?	
	- Personāla daļas vadītājs/ menedžeris/ direktors.....	1
	- Ģenerāldirektors/ Direktors/ Rīkotājdirektors.....	2
	- Cits	3
	- [Nezin/NA]	9
2.	Augstāko izglītību ieguvušo nodarbinātība	
	JAUTĀT VISIEM	
2.1	Pēc Jūsu vērtējuma, kāds ir kopējais darbinieku ar augstāko izglītību īpatsvars procentos Jūsu uzņēmumā šobrīd?	
	<i>[ATVĒRTAIS, NELASĪT, TIKAI KODĒT!!]</i>	
	- Nemaz	01
	- 1-10%	02
	- 11-20%	03

- 21-30%	04
- 31-40%	05
- 41-50%	06
- 51-60%	07
- 61-70%	08
- 71-80%	09
- 81-90%	10
- 91-100%	11
- Nezin/NA.....	99

JAUTĀT VISIEM

2.2 No kurām IZGLĪTĪBAS nozarēm Jūs pārsvarā ņemat darbā augstāko izglītību ieguvušos? [IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES]

- Inženierzinātnes	01
- Biznesa un ekonomikas studijas.....	02
- Valodniecība.....	03
- Tiesību zinātnes.....	04
- Skolotāju apmācība un izglītība.....	05
- Medicīna	06
- Humanitārās zinātnes	07
- Māksla un dizains	08
- Sakaru un Informācijas zinātnes	09
- Citas sociālās un biheiviorālās zinātnes.....	10
- Citas dabaszinātnes.....	11
- Cits	12
- [Nezin/NA]	99

3. Prasmes

Nākamajā aptaujas daļā es Jums uzdošu dažus jautājumus par iemaņām, prasmēm un zināšanām. Šeit mazliet paskaidrošu, ko mēs domājam ar šiem jēdzieniem:

“Zināšanas” ir indivīda mācību procesā savāktās un uztvertās informācijas asimilēšanas rezultāts. “Iemaņas” ir spēja piemērot zināšanas un lietot tās, lai veiktu uzdevumus un risinātu problēmas, un, “prasmes” ir pārbaudītas spējas izmantot zināšanas, iemaņas un personiskās, sociālās un / vai metodoloģiskās spējas darba un mācību situācijās un profesionālajā un personīgajā attīstībā.

[JAUTĀT JA Q1.2=1 VAI 2]

3.1 Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat sekojošam apgalvojumam? “Augstāko izglītību ieguvušajiem, kas ņemti darbā pēdējos trīs līdz piecos gados, ir nepieciešamās prasmes, lai strādātu manā uzņēmumā”.

- Pilnībā piekrītu	4
- Piekrītu	3
- Nepiekrītu	2
- Pilnībā nepiekrītu	1
- [Nezin/NA]	9

JAUTĀT VISIEM

3.2 Lūdzu, novērtējiet sekojošas iemaņas un prasmes, izejot no tā, cik svarīgas tās ir, kad Jūs pieņemat darbā augstāko izglītību ieguvušo Jūsu uzņēmumā.

- Ļoti svarīgas.....	4
- Drīzāk svarīgas.....	3
- Drīzāk nesvarīgas.....	2
- Nepavisam nav svarīgas	1
- [Nezin/NA]	9
a) Labas rēķināšanas iemaņas.....	1 2 3 4 9
b) Labas lasīšanas/ rakstīšanas iemaņas	1 2 3 4 9
c) Svešvalodu zināšanas	1 2 3 4 9
d) Datorprasmes	1 2 3 4 9
e) Īpašas iemaņas nozarē.....	1 2 3 4 9
f) Komunikācijas prasmes	1 2 3 4 9
g) Analītiskās un problēmu risināšanas iemaņas	1 2 3 4 9
h) Spējas pielāgoties un darboties jaunās situācijās.....	1 2 3 4 9
i) Lēmumu pieņemšanas prasmes	1 2 3 4 9
j) Komandas darba prasmes	1 2 3 4 9
k) Plānošanas un organizatoriskās iemaņas.....	1 2 3 4 9

[JAUTĀT JA Q1.2=1 VAI 2]

3.3 Kā Jūs vērtētu savu apmierinātību ar tiem augstāko izglītību ieguvušajiem darbiniekiem, kuri tika pieņemti darbā Jūsu uzņēmumā/ organizācijā pēdējo trīs līdz piecu gadu laikā, sekojošu viņu iemaņu un prasmju izteiksmē?

- Ļoti apmierināts	1
- Drīzāk apmierināts	2
- Drīzāk neapmierināts	3
- Pavisam neapmierināts	4
- [Nezin/NA]	9
a) Labas rēķināšanas iemaņas.....	1 2 3 4 9
b) Labas lasīšanas/ rakstīšanas iemaņas	1 2 3 4 9
c) Svešvalodu zināšanas	1 2 3 4 9
d) Datorprasmes	1 2 3 4 9
e) Īpašas iemaņas nozarē.....	1 2 3 4 9
f) Komunikācijas prasmes	1 2 3 4 9
g) Analītiskās un problēmu risināšanas iemaņas	1 2 3 4 9
h) Spējas pielāgoties un darboties jaunās situācijās.....	1 2 3 4 9
i) Lēmumu pieņemšanas prasmes	1 2 3 4 9
j) Komandas darba prasmes	1 2 3 4 9
k) Plānošanas un organizatoriskās iemaņas.....	1 2 3 4 9

JAUTĀT VISIEM

3.4 Jūsaprāt, kādas iemaņas un prasmes nākamajos 5-10 gados būs svarīgākās jaunajiem augstāko izglītību ieguvušajiem? Lūdzu, izvēlieties trīs svarīgākās!

[NOLASĪT UN ATZĪMĒT NE VAIRĀK KĀ TRĪS ATBILDES]

- Pamatiemaņas, tādas kā labas rēķināšanas, labas lasīšanas un rakstīšanas iemaņas, datorprasmes 01
- Svešvalodu zināšanas 02
- Īpašas iemaņas nozarē 03
- Komunikācijas prasmes 04
- Komandas darba prasmes 05
- Analītiskās un problēmu risināšanas iemaņas 06
- Spējas pielāgoties un darboties jaunās situācijās 07
- Plānošanas un organizatoriskās iemaņas 08
- Cits 09
- [Nezin/NA] 99

JAUTĀT VISIEM

3.5 Kuru izglītības līmeni ieguvušie vislabāk atbildīs prasībām darba vietai Jūsu uzņēmumā nākotnē?

Augstāko izglītību ieguvušie pirmajā pakāpē: ar to ir jāsaprot personas, kas sekmīgi pabeigušas pirmo studiju programmu (vismaz [3] gadus) universitātē vai līdzīgā institūcijā, un ieguvušas bakalaura / BA grādu un vai cita veida "pirmā cikla" grādu

Augstāko izglītību ieguvušie otrajā pakāpē: ar to mēs domājam Maģistra grādu vai ekvivalentu kvalifikāciju

Doktora vai PhD grāds: personas ar PhD/ doktora grādu (universitātēs)

[NOLASĪT - IESPĒJAMA TIKAI VIENA ATBILDE]

- Bakalaura grādu ieguvušie vai 1
- Maģistra grādu ieguvušie vai 2
- doktora grādu ieguvušie? 3
- [Nezin/NA] 9

JAUTĀT VISIEM

3.6 Vai jums ir saprotamas atšķirības starp bakalaura un maģistra grādu?

- Jā, es zinu, tieši kāda ir atšķirība 1
- Jā, bet es tieši nezinu, kur ir tā atšķirība 2
- Nē 3

JAUTĀT VISIEM

3.7 Kuros no sekojošajiem mācību pasākumiem Jūsu darbinieki ar augstāko izglītību piedalās vai ir piedalījušies?

- Piedalās 1
- Nepiedalās 2
- [Nezin/NA] 9

a) Apmācības un attīstības programmās uz vietas uzņēmumā (in-house) 1 2 9

b) Īstermiņa kursos/ moduļos, kurus piedāvā universitātes/ augstākās izglītības iestādes 1 2 9

- c) Nepilna laika studiju programmas universitātēs / augstākās izglītības iestādēs 1 2 9
- d) Apmācībās, ko piedāvā tālākizglītības iestādēs 1 2 9
- e) Tālmācībā 1 2 9
- f) Cits 1 2 9

JAUTĀT VISIEM

3.8 Cik procentu no Jūsu darbiniekiem ar augstāko izglītību piedalījās šajās savu iemaņu paaugstināšanas apmācībās, pēdējo divu gadu laikā?

- Nemaz 1
- Mazāk nekā 10% 2
- 10-50% 3
- Vairāk kā 50% 4
- [Nezin/NA] 9

4. Pieņemšana darbā

JAUTĀT VISIEM

4.1 Cik svarīgs ir katrs no šiem faktoriem, pieņemot darbā vairāk vai mazāk diplomēto?

- Ļoti svarīgas 1
 - Drīzāk svarīgas 2
 - Drīzāk nesvarīgas 3
 - Nepavisam nav svarīgas 4
 - [Nezin/NA] 9
- a) Prognozējama pieaugums uzņēmējdarbībā 1 2 3 4 9
 - b) Faktiskais pieaugums uzņēmējdarbībā 1 2 3 4 9
 - d) Augstāka kadru mainība 1 2 3 4 9
 - e) Pieaugoša uzdevumu sarežģītība 1 2 3 4 9
 - f) Lielāks kandidātu skaits 1 2 3 4 9

JAUTĀT VISIEM

4.2 Cik tas Jums ir svarīgi, ka Jūs varat nodarbināt augstāko izglītību ieguvušo no augstākās izglītības iestādes ar augstu starptautisko reitingu (ar labu reputāciju)?

- Ļoti svarīgas 1
- Drīzāk svarīgas 2
- Drīzāk nesvarīgas 4
- Nepavisam nav svarīgas 5
- [Nezin/NA] 9

JAUTĀT VISIEM

4.4a Cik procentu no darbiniekiem ar augstāko izglītību ir darbinieki, kas ņemti darbā no citām Eiropas valstīm?

- Nemaz 1
- Mazāk nekā 50% 2
- 5-10% 3
- 11-20% 4

- 21-30%	5
- 31-40%	6
- 41-50%	7
- Vairāk kā 50%.....	8
- [Nezin/NA]	9

JAUTĀT VISIEM

4.4b Cik procentu no darbiniekiem ar augstāko izglītību ir darbinieki, kas ņemti darbā no valstīm ārpus Eiropas?

- Nemaz	1
- Mazāk nekā 50%	2
- 5-10%	3
- 11-20%	4
- 21-30%	5
- 31-40%	6
- 41-50%	7
- Vairāk kā 50%.....	8
- [Nezin/NA]	9

IZVĒRSUMS

[JA ATBILDE JAUTĀJUMĀ 4.4A VAI 4.4.B = 2, 3, 4, 5, 6, 7 VAI 8 JAUTĀT]

4.4c Kādi ir iemesli, kāpēc Jūs ņemat darbā augstāko izglītību ieguvušos, kuri nav LATVIJAS pastāvīgie iedzīvotāji?

[NOLASĪT – ROTĒT - IZVĒLĒTIES ATBILDES, KURAS ATBILST VISLABĀK - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES]

- Iespējams pieņemt darbā vistantīgākos.....	1
- Jābūt starptautiskam darbspēkam.....	2
- Nepietiek kandidātu ar vajadzīgajām iemaņām Latvijā	3
- Augstāko izglītību ieguvušajiem no citām valstīm ir stingra darba ētika	4
- Tiek saņemtas īpašas finansiālas subsīdijas, ja ņem darbā darbiniekus no ārvalstīm	5
- Cits	6
- [Nezin/NA]	9

[JA ATBILDE JAUTĀJUMĀ 4.4A UN 4.4.B = 1 JAUTĀT]

4.4d Kādi ir iemesli, ka Jūs NEPIEŅEMAT darbā augstāko izglītību ieguvušos no citām valstīm?

[NOLASĪT – ROTĒT - IZVĒLĒTIES ATBILDES, KURAS ATBILST VISLABĀK - IESPĒJAMAS VAIRĀKAS ATBILDES]

- Valodas barjeras.....	1
- Nepietiekamas zināšanas par vietējo Latvijas kultūru un tradīcijām	2
- Nepieciešamo iemaņu trūkums	3
- Augstāko izglītību ieguvušie ar vajadzīgajām iemaņām Latvijā ir pietiekoši.....	4
- Cits	5

- [Nezin/NA] 9

JAUTĀT VISIEM

4.5 Cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat sekojošiem apgalvojumiem?

- Pilnībā piekrītu 1
 - Drīzāk piekrītu 2
 - Drīzāk nepiekrītu 3
 - Pilnībā nepiekrītu 4
 - [Nezin/NA] 9
- a) Darba pieredze ir izšķiroša priekšrocība, pieņemot darbā jauno darbinieku 1 2 3 4 9
- b) Tas ir ļoti svarīgi, ka jaunais darbinieks ir studējis ārzemēs..... 1 2 3 4 9
- c) Tas ir ļoti svarīgi, ka jaunais darbinieks ir stažējies ārzemēs..... 1 2 3 4 9

5. Problēmas, aizpildot paredzētās vakances

JAUTĀT VISIEM

5.1 Kādas ir lielākās problēmas, ar kurām Jūs saskaraties, aizpildot jūsu vakances? Lūdzu, izvēlieties divas vissvarīgākās.

[NOLASĪT – ROTĒT – IERAKSTĪT LĪDZ 2 ATBILDĒM]

- Kandidātu ar vajadzīgajām prasmēm un iemaņām trūkums
LATVIJĀ..... 1
 - Ierobežoti resursi tirgū kvalifikācijai atbilstīgajām vakancēm..... 2
 - Piedāvāt konkurētspējīgu sākuma atalgojumu 3
 - Kandidāti ar grādu atsauc pieteikumus, jo darbā pieņemšanas
process ir ilgs..... 4
 - Piedāvāt konkurētspējīgas tālākas apmācības un attīstības
programmas augstāko izglītību ieguvušajiem 5
 - [Nezin/NA] 9
- a) Pirmā nosauktā 1 2 3 4 5 9
- b) Otrā nosauktā 1 2 3 4 5 9

6.. Komunikācija un kooperācija ar augstākās izglītības iestādēm

JAUTĀT VISIEM

6.1 Cik bieži jūs sadarboties ar augstākās izglītības iestādēm, lai apspriestu mācību plānus un studiju programmas?

- Ļoti bieži 1
- Diezgan bieži 2
- Dažreiz..... 3
- Nekad 4
- [Nezin/NA] 9

JAUTĀT VISIEM

6.2 Cik svarīga šī sadarbība ir Jūsu organizācijai?

Lūdzu, novērtējiet, cik svarīgi Jums ir sadarboties ar augstākās izglītības iestādēm, izstrādājot mācību plānus un studiju programmas.

- Ļoti svarīgas..... 1

- Drīzāk svarīgas..... 2
- Drīzāk nesvarīgas..... 3
- Nepavisam nav svarīgas 4
- [Nezin/NA] 9

[JAUTĀT VISIEM]

6.4 Cik bieži jūs sadarboties ar augstākās izglītības iestādēm, pieņemot darbā to absolventus?

- Ļoti bieži 1
- Diezgan bieži 2
- Dažreiz..... 3
- Nekad 4
- [Nezin/NA] 9

6.5 Kas, Jūsaprāt, ir labākais veids, kā sadarboties ar augstākās izglītības iestādēm, pieņemot darbā to absolventus? Lūdzu, izvēlieties divus no sešiem variantiem, kurus Jums nolasišu.

[NOLASĪT - ROTĒT]

- Piedalīšanās debatēs vai semināros, ko organizē augstākās izglītības iestādes 1
- Personīgās sarunas ar studiju programmas vadītāju vai pasniedzējiem 2
- Atgriezeniskas aptaujas..... 3
- Darbā pieņemšana, uzreiz “no skolas” 4
- Sadarbība ar karjeras centriem 5
- Piedalīšanās prakses programmā ar augstākās izglītības iestādēm 6

a) Pirmā atbilde 1 2 3 4 5 6

b) Otrā atbilde..... 1 2 3 4 5 6

7. Kādi pasākumi būtu jāveic augstākās izglītības iestādēm, lai uzlabotu absolventu nodarbinātības iespējas ? Izvēlieties vienu no šīm atbildēm.

[NOLASĪT - ROTĒT]

- padarīt mācību kursus vairāk atbilstīgus darba devēju vajadzībām 1
- ursos ietvert vairāk praktisko pieredzi 2
- ietvert nozarei īpašu darba praksi, kas būtu neatņemama daļa no studiju programmas 3
- lielāku atbalstu pēc grāda iegūšanas (veicināt attiecības starp absolventiem un uzņēmumiem) 4
- Cits 5
- [Nezin/NA] 9